

Salnikova Anhelina

Participation of Specialists in a Criminal Proceeding Involving the Investigation of Criminal Offenses Related to Domestic Violence

DOI <https://doi.org/10.32353/acfs.9.2024.12>

УДК 343.98 (477)

Salnikova Anhelina,

Postgraduate student at National Scientific Center «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute»

Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-3482-8167>,

e-mail: angelina.salnikova@ukr.net

Participation of Specialists in a Criminal Proceeding Involving the Investigation of Criminal Offenses Related to Domestic Violence

Specific expertise which procedural form is engagement of a specialist in investigative (search) actions is crucial in solving the majority of tactical tasks. Given that the indicated issue in the context of criminal offenses related to domestic violence remains insufficiently studied, the Article Purpose is to specify functions performed by specialists during investigative (search) actions in criminal offenses of this category. According to summarized results obtained from theoretical sources and analysis of empirical data, it has been found that it is typical to engage specialists to perform consulting, organizational and technical, search and analytical functions. The author defines the essence of assistance provided to the prosecution by engaged well-versed persons, considering their majors.

Key words: criminal proceeding, criminal offense, crime, pre-trial investigation, domestic violence, specific expertise, well-versed person, specialist, investigative (search) action, forensic expert.

Research Problem Formulation. Technical and forensic support for investigation of criminal offenses is increasingly being improved. This should be owed to the leading scientists and researchers, whose activities have been guaranteeing the steady development of science and technology for a long time. Scientific breakthroughs do not bypass the criminal justice field, since with the development of science, criminal activity mechanisms have been advanced, leading to the emergence of new scientific avenues in the context of creating proven ways to counter unlawful criminal activity. Researchers are constantly emphasizing the mechanisms of implementing scientific means and innovative technologies in the criminal justice field ¹.

Scientific and technical expertise, as well as expertise in arts and crafts related to criminal procedural activity, are traditionally referred to as specific expertise ². The use of these areas of expertise is crucial in solving many tactical tasks within investigation, both during forensic examination and during investigative (search) actions. Competence in solving tactical tasks in the course of procedural actions is ensured by engaging corresponding specialists from various fields. The right to engage a specialist is guaranteed to all participants in a criminal proceeding, although the mechanisms

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Disclaimer

The funder had no role in the study design, data collection and analysis, decision to publish, or preparation of the manuscript.

Contributors

The author contributed solely to the intellectual discussion underlying this paper, case-law exploration, writing and editing, and accept responsibility for the content and interpretation.

Declaration of Competing Interest

The author declare that they have no conflict of interest.

¹ Husieva V., Avdieiev O., Kornienko V., Kryvoruchko L. Innovative technologies as alternative means of improving the efficiency of criminal justice in Ukraine. *Amazonia Investiga*. 2022. № 11(52). P. 260-268. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.52.04.28>.

² Степанюк Р. Л. Поняття спеціальних знань у кримінальному провадженні. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2014. Спецвип. С. 38-42; Спіцина Г. О., Бідняк Г. С. Форми використання спеціальних знань. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2018. № 18. С. 240-248; Вуйма А. Г. Поняття, сутність та форми спеціальних знань, що використовуються під час розслідування вбивств. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка*. 2020. №1 (89). С. 54-62. DOI: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.89.54-62>.

Ангеліна Сальнікова

**УЧАСТЬ СПЕЦІАЛІСТІВ
У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО
РОЗСЛІДУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВООПОРУШЕНЬ,
ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ДОМАШНІМ
НАСИЛЬСТВОМ**

for exercising this right may vary considerably. This is guaranteed by the provisions of the current legislation³ on criminal procedure as well as by the provisions of international legal treaties⁴.

At the same time, the criminal activity mechanism differs significantly in various categories of criminal proceedings. To a certain extent, this also determines a number of peculiarities of conducting pre-trial investigation of the respective crime category and criminal offenses. Criminal offenses involving domestic violence are no exception to this pattern; the complexity of the investigation is primarily associated with the need to provide psychological assistance to victims, the clash of positions of the victim and the offender, which is manifested in the provision of contradictory testimony, distortion of real circumstances of a case, etc. All these challenges require the solution of additional tactical tasks, the solution of which is facilitated by the substantial assistance of specialists, so we consider it essential to focus on the issues of their engagement in crimes related to domestic violence. Bearing in mind the low level of specialists' engagement in investigative (search) actions during pre-trial investigation of crimes involving domestic violence, as noted in the legal literature, we believe it is reasonable to intensify scientific research in this area⁵.

Analysis of Essential Research and Publications. Tactical and organizational aspects of carrying out investigative (search) actions during pre-trial investigation of various types of criminal offenses were studied by S. Ye. Ablamskiy, Yu. P. Alenin, I. I. Arkusha, P. V. Bernaz, A. F. Volobuev, V. O. Husieva, V. A. Zhuravel, A. V. Ishchenko, M. V. Kapustina, V. V. Kikinichuk, A. V. Kovalenko, V. V. Kovalenko, I. I. Kohutych, V. V. Korniienko, S. O. Knyzhenko, O. V. Oderii, A. M. Poliakh, O. V. Pchelina, A. A. Sakovskiy, O. A. Samoilenko, H. O. Spitsyna, R. L. Stepaniuk, O. V. Taran, N. M. Tataryn, V. V. Tishchenko, O. V. Fedosova, M. S. Tsutskiridze, S. S. Cherniavskiy, Yu. M. Chornous, V. M. Shevchuk, V. Yu. Shepitko, and many others. In addition to the above-mentioned scholars, A. O. Antoshchuk, H. S. Bidniak, R. I. Blahuta, V. V. Vapniarchuk, I. V. Hora, O. O. Kovalova, I. A. Petrova, I. V. Pyrih, M. A. Pohoretskyi, E. B. Simakova-Yefremian, O. S. Tarasenko, T. H. Fomina, A. Ya. Khytra, M. H. Shcherbakovskiy, V. O. Yaremchuk, and others focused on the issue of the use of specific expertise in a criminal proceeding, in particular, during investigative (search) actions.

With regard to establishment of legal, tactical and organizational grounds for conducting investigative (search) actions during the investigation of domestic violence and criminal offenses associated with it, the developments by T. V. Ishchenko⁶, V. P. Hontarenko⁷, Yu. B. Komarynska⁸, O. I. Motliakh⁹, O. V. Pchelina¹⁰, Yu. M. Slukhaienko¹¹, R. L. Stepaniuk, V. O. Husieva and

У вирішенні багатьох тактичних завдань розслідування вагомую роль відіграють спеціальні знання, процесуальною формою використання яких є участь спеціаліста у слідчих (розшукових) діях. Ураховуючи, що вказане питання, у контексті кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, залишається малодослідженим, мету статті сформульовано, як з'ясування функцій, котрі виконують спеціалісти під час проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальних правопорушеннях цієї категорії. За результатами узагальнення теоретичних джерел та аналізу емпіричних даних, з'ясовано, що типовим є залучення спеціалістів для реалізації консультативної, організаційно-технічної, пошукової та аналітичної функцій. Визначено сутність допомоги, котру надають сторони обвинувачення залучені обізнані особи, з урахуванням їхніх спеціальностей.

Ключові слова: кримінальне провадження, кримінальний проступок, злочин, досудове розслідування, домашнє насильство, спеціальні знання, обізнана особа, спеціаліст, слідча (розшукова) дія, експерт.

³ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/-4651-17>.

⁴ Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. БД «Законодавство України». ВР України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

⁵ Гонтаренко В. П. Досудове розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Харків, 2024. С. 207.

⁶ Іщенко Т. В. Розслідування домашнього насильства: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ. 2021. 247 с.

⁷ Гонтаренко В. П. Досудове розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Харків, 2024. 251 с.

⁸ Комаринська Ю. Б. Мотиви вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством. *Юридична психологія*. 2022. Т. 30. № 1. С. 94-102.

⁹ Мотлях О. І., Іщенко Т. В. Специфіка призначення судово-психіатричних експертиз у розслідуванні домашнього насильства. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 2. С. 212-215.

¹⁰ Пчеліна О. В. Перспективність побудови методики розслідування домашнього насильства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 329-332.

¹¹ Слухаєнко Ю. М. Методика розслідування домашнього насильства: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Кропивницький, 2023. 213 с.

Beteiligung von Fachkräften an Strafverfahren zur Aufklärung von Straftaten im Zusammenhang mit häuslicher Gewalt

Bei der Lösung vieler taktischer Aufgaben der Ermittlungen spielen Spezialkenntnisse eine wichtige Rolle, deren Verfahrensform die Beteiligung eines Spezialisten an Ermittlungs-(Durchsuchungs-)Aktionen ist. Unter Berücksichtigung der Tatsache, dass die gestellte Frage im Zusammenhang mit Straftaten im Zusammenhang mit häuslicher Gewalt noch wenig erforscht ist, wird der Zweck des Artikels darin formuliert, die Aufgaben von Spezialisten bei Ermittlungs-(Durchsuchungs-)Maßnahmen bei Straftaten dieser Kategorie zu klären. Nach den Ergebnissen der Verallgemeinerung theoretischer Quellen und der Analyse empirischer Daten wurde festgestellt, dass es typisch ist, Spezialisten für die Umsetzung beratender, organisatorischer und technischer, recherchierender und analytischer Funktionen einzubeziehen. Es wurde der Kern der Unterstützung der Strafverfolgung durch die beteiligten sachkundigen Personen unter Berücksichtigung ihrer Fachgebiete festgelegt.

Schlüsselwörter: Strafverfahren, Straftat, Kriminalität, Ermittlungsverfahren, häusliche Gewalt, Spezialwissen, sachkundige Person, Spezialist, Ermittlungs-(Durchsuchungs-)Aktion, Sachverständiger.

V. V. Kikinchuk¹², H. K. Teteriatnyk and O. S. Somyk¹³, S. S. Cherniavskiy¹⁴, K. A. Shapoval¹⁵, and others are especially important in this connection. At the same time, peculiarities of specialists' participation in such proceedings have been revealed in research papers by N. V. Pavlova¹⁶, O. P. Babkina, S. I. Danylchenko, M. I. Kosovan, M. V. Benaissy, A. A. Nikoian¹⁷ et al. However, despite significant developments in the issue of specialists' participation in investigative (search) actions, it should be pointed out that peculiarities of participation of psychiatrists and psychologists, doctors and medical examiners, polygraph examiners and other specialists in criminal proceedings related to domestic violence are currently only sporadically disclosed in the scientific literature, without analysis of empirical data. Therefore, we consider this study to be timely and urgent.

The Article Purpose is to specify functions fulfilled by specialists during investigative (search) actions in crimes related to domestic violence and the types of assistance they provide.

Main Content Presentation. Scientific literature points out that engagement of a specialist in conducting investigative (search) and covert investigative (detective) actions is one of the most common procedural forms of using specific expertise in a criminal proceeding, which in cases specified by law is mandatory¹⁸. Thus, within the scope of our research, participation of specialists becomes mandatory in those procedural actions that involve minors and underage persons who, as a rule, receive the status of witnesses and victims in a criminal proceeding related to domestic violence. In particular, specialists in the field of psychology, pedagogy and doctors take part in these proceedings (Articles 226, 227, 354, 491 of the Criminal Procedure Code of Ukraine)¹⁹.

As a rule, in criminal proceedings in which domestic violence was a prerequisite for murder and for determination of the corpse's whereabouts, inspection of a dead body shall be made with mandatory participation of a forensic medical examiner or a doctor when timely invitation of a forensic

¹² Степанюк Р. Л., Гусева В. О., Кікінчук В. В. Проблеми формування та реалізації методики розслідування вбивств, пов'язаних із домашнім насильством. *Право і безпека*. 2023. № 1 (88). С. 157-168.

¹³ Тетерятник Г. К., Сомик О. С. Окремі питання доказування при розслідуванні домашнього насильства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 580-582.

¹⁴ Чернявський С. С., Гусева В. О. Процесуальні дії та рішення під час розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством: проблеми та особливості прийняття. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2022. № 4 (78). С. 141-148.

¹⁵ Шаповал К. А. Деякі особливості тактики проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування вбивств, учинених у зв'язку із застосуванням домашнього насильства. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2021. № 2 (93). С. 324-330. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2021.2.29>.

¹⁶ Павлова Н. В. Роль спеціаліста у проведенні допиту малолітньої особи, постраждалої від насильства. *Криміналістичний вісник*. 2020. Т. 34. № 2. С. 7-16.

¹⁷ Бабкіна О. П., Данильченко С. І., Косован М. І., Бенайссі М. В., Нікоян А. А. Алгоритм дії лікаря при фіксації сексуального насильства під час збройних конфліктів та воєнного стану в Україні. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2022. Т. 7. № 5. С. 195-203. DOI: 10.26693/jmbs07.05.195.

¹⁸ Вуйма А. Г. Використання спеціальних знань під час розслідування вбивств: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Харків, 2023. С. 119.

¹⁹ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/-4651-17>

medical examiner is impossible (Art. 238 of the Criminal Procedure Code of Ukraine)²⁰.

However, the absence of a mandatory reference to the need to engage a specialist in the conduct of procedural activities does not exclude such a possibility. Therefore, we believe that the decision whether to engage specialists should be based on whether there is a need to use specific expertise and whether the prosecution needs technical or other assistance in carrying out these activities.

As rightly emphasized in the specialized literature, the most common investigative (search) actions that are performed during the investigation of domestic violence are: interrogation of a victim, interrogation of a witness, interrogation of a suspect, crime scene inspection, forensic examination and investigative experiment²¹. Overall, we agree with such an approach, excluding forensic examination, because if it refers to procedural actions, then it means more precisely specifying the engagement of a forensic expert to conduct forensic examination, since forensic examination is an independent study conducted by a person who has the status of a forensic expert.

Specialists in criminalistics, who are oftentimes police departments' primary employees, are engaged in inspections conducted in criminal proceedings related to domestic violence.

When examining the corpse or remains of a human whose murder was the result of systematic domestic violence, during martial law and in the course of forensic examination (external examination)²², a medical examiner or doctor shall assist in describing and outlining in the examination report the position of the corpse in relation to other objects at the scene; corpse posture; corpse bed; clothing and damage found on it, its condition, correspondence to a season, etc.; corpse temperature, the degree of cadaveric phenomena expression at a certain time of examination (cadaveric stains and rigor mortis); the presence and nature of injuries on the corpse; environmental factors (air temperature, humidity, precipitation, etc.)²³.

As B. V. Romaniuk rightly points out, during interrogation the specialists apply their specific expertise and skills to consult the investigator and explain him/her certain aspects at the stage of interrogation preparation, to assist in clarifying the biological and psychological characteristics of a person, to

Anhelina Salnikova

PARTICIPATION DE SPÉCIALISTES À LA PROCÉDURE PÉNALE CONCERNANT L'ENQUÊTE SUR LES INFRACTIONS PÉNALES LIÉES À LA VIOLENCE DOMESTIQUE

Des connaissances particulières jouent un rôle important dans la résolution de nombreuses tâches tactiques de l'enquête, dont la forme procédurale est la participation d'un spécialiste aux actions d'enquête (recherche). Compte tenu du fait que la question spécifiée, dans le contexte des infractions pénales liées à la violence domestique, reste peu étudiée, le but de l'article est formulé comme clarifier les fonctions exercées par les spécialistes lors des actions d'enquête (recherche) sur les infractions pénales de cette catégorie. D'après les résultats de la généralisation des sources théoriques et de l'analyse des données empiriques, il a été constaté qu'il est typique d'impliquer des spécialistes pour la mise en œuvre de fonctions de conseil, organisationnelles et techniques, de recherche et d'analyse. L'essence de l'assistance fournie au parquet par les personnes bien informées impliquées, en tenant compte de leurs spécialités, a été déterminée.

Mots clés : procédure pénale, délit pénal, crime, enquête préliminaire, violence domestique, connaissances particulières, personne bien informée, spécialiste, action d'enquête (recherche), expert.

²⁰ Шаповал К.А. Методика розслідування вбивств, вчинених у зв'язку з домашнім насильством: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Харків, 2023. С. 137.

²¹ Іщенко Т. В. Розслідування домашнього насильства: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2021. С. 4; Слухасенко Ю. М. Методика розслідування домашнього насильства: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Кропивницький, 2023. С. 179-180.

²² Вуйма А. Г. Окремі аспекти використання спеціальних медичних знань під час розслідування вбивств в умовах дії правового режиму воєнного стану // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 17 травн. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 136-139.

²³ Вуйма А. Г. Участь спеціалістів у проведенні огляду місця події під час розслідування вбивств. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 2 (93). С. 260-261; Шаповал К.А. Методика розслідування вбивств, вчинених у зв'язку з домашнім насильством: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Харків, 2023. С. 162-163; Гусева В. О. Тактичні особливості проведення огляду місця події при розслідуванні посягань на життя працівника правоохоронного органу. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. 2018. № 1 (81). С. 228-234

Anhelina Salnikova

UDZIAŁ SPECJALISTÓW W POSTĘPOWANIU KARNYM DOTYCZĄCYM DOCHODZENIA PRZESTĘPSTW ZWIĄZANYCH Z PRZEMOCĄ W DOMU

Wiedza specjalistyczna odgrywa ważną rolę w rozwiązywaniu wielu taktycznych zadań śledztwa, których formą proceduralną jest udział specjalisty w czynnościach dochodzeniowych (poszukiwawczych). Biorąc pod uwagę, że postawione zagadnienie w kontekście przestępstw związanych z przemocą w rodzinie pozostaje słabo zbadane, cel artykułu sformułowany jako wyjaśnienie funkcji, jakie pełnią specjaliści podczas czynności dochodzeniowo-śledczych (poszukiwawczych) w przestępstwach tej kategorii. Na podstawie wyników uogólnienia źródeł teoretycznych i analizy danych empirycznych stwierdzono, że typową praktyką jest angażowanie specjalistów do realizacji funkcji doradczych, organizacyjno-technicznych, poszukiwawczo-analitycznych. Ustalono istotę pomocy udzielanej prokuraturze przez zaangażowane osoby posiadające wiedzę, z uwzględnieniem ich specjalizacji.

Słowa kluczowe: postępowanie karne, wykroczenie karne, przestępstwo, dochodzenie przygotowawcze, przemoc w rodzinie, wiedza specjalistyczna, osoba posiadająca wiedzę, specjalista, czynność dochodzeniowo-śledcza (poszukiwawcza), biegły.

establish psychological contact with the interrogated person, as well as to choose tactical techniques, including psychological influence techniques; to understand the essence and interpretation of specific terminology, to determine the level of the interrogated person's awareness on issues that may require specific expertise to ensure understanding of the essence of a case or the development of case circumstances; in methodically correct interrogation; in providing assistance in recording the course of the investigative (detective) action and technical assistance, which consists in drawing up plans (charts), subjective and psychological portraits, etc.²⁴.

Currently, standard practice is to engage a psychologist in interrogation of a person who has suffered from domestic violence or whose criminal offense was committed in connection with domestic violence. With the assistance of a psychologist involved in interrogation and using appropriate tactical techniques, it is possible for the investigator to determine the nature of a relationship between the victim and the suspect, the witness and the suspect, etc.

Romaniuk V. V. emphasizes that it is essential to take into account the mandatory involvement of a psychologist in a criminal proceeding against underage persons, particularly to obtain a consulting opinion regarding peculiarities of the underage person's personality. Consulting (study) object in such situations may be peculiarities of the underage person's character, certain aspects (acts) of his or her conduct, as well as issues of age psychology, etc.²⁵. What is more, an engaged specialist in psychology also assists the investigator in formulating questions, especially in agreeing on their content and form, which the investigator will ask during interrogation to clarify circumstances of domestic violence²⁶.

Relying on participation results of a psychologist in interrogation as well as on other investigative (search) actions, such a specialist may use the information obtained when compiling a psychological diagnosis report on the victim. As an example, in a criminal proceeding heard by the Shevchenkivskyi District Court of Chernivtsi City, a study had been conducted on the basis of which it was established that the victim was in an exhausted and tense state, in a state of constant danger. The victim was found to have constant emotional overload, increased situational and personal anxiety, and continuous expectation of danger. There is evidence of a depressive state. Counteraction to defensive circumstances and inclination to somatization have been identified. There are grounds to believe that all this could have resulted in the victim's health deterioration. Those pieces of evidence that collectively indicate that the defendant committed psychological and physical violence stem from that psychologist's conclusion²⁷.

A similar psychological examination had been conducted on the victim

in another case, which was heard by the Kolomyiskyi City-Raion Court of Ivano-Frankivsk Oblast. Based on the findings, the victim suffered psychological distress,

²⁴ Романюк Б. В. Участь спеціаліста на стадії досудового слідства: навч. посіб. Київ: Видавничий Будинок «Аванпост-Прим», 2010. С. 237-238.

²⁵ Романюк В. В. Участь педагога, психолога та лікаря у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2014. № 4. С. 104.

²⁶ Гонтаренко В. П. Досудове розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством: дис. ... д-ра філософії: 081 Право. Харків, 2024. С. 149.

²⁷ Вирок Шевченківського районного суду м. Чернівці від 10.02.2021 у справі № 727/1005/20. Єдиний державний реєстр судових рішень: офіційний сайт. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94806121>

deteriorating life quality. It was found that she was characterized by short attention span, passive activity, imbalance of inhibition and excitation in behavior, self-centeredness, aggressiveness, depression and sleep disorders, concern for her own safety in the family and internal anxiety due to unpleasant situations caused by contacts with her husband ²⁸.

It is important that later, during the trial of a criminal case involving domestic violence, a psychologist involved in interrogation may be interrogated as a witness. For instance, in a case adjudicated by the Baglii District Court of Dniprodzerzhinsk, Dnipro Oblast, the interrogated psychologist explained that she had been present during the victim's interrogation at the pre-trial investigation stage. As a result of such participation and dialogue with the victim, the psychologist found that the victim had been intimidated, and because of conflicts with her son, she spent long nights in the entrance hall because he would not let her home. The psychologist also stressed that despite the victim's advanced age, her testimony was justified ²⁹.

An investigator may also request a psychologist's participation during investigative experiment. Ye. O. Danich accurately highlights that during this investigative (search) action the involved specialist contributes to the efficiency of this action, as he/she creates a favorable environment for the investigative experiment, helps to establish psychological contact, and provides assistance to all participants in a criminal proceeding, especially victims. A promising avenue for involvement of a psychologist is the application of his or her specific expertise to use received information in order to draw up a psychological portrait (profile) of the offender in a criminal proceeding ³⁰. However, despite the importance of the psychologist's participation in investigative experiment, this practice has not yet become common in investigative activities. Having analyzed the peculiarities of psychologists' participation in investigative (search) actions during investigation of crimes related to domestic violence, we can reasonably agree with V. Ya. Marchak that the specific expertise of a psychologist can be applied in three forms at different stages of investigation: counseling psychology, participation of a psychologist and forensic psychological examination ³¹.

We support the position that investigative experiment is conducted primarily with participation of specialists such as a forensic investigator and a forensic medical examiner (in case of physical violence) ³². At the same time, participation of a forensic expert or a specialist in forensic medicine presupposes studying and reconstructing events associated with a criminal offense, reproducing and recording the mechanism of infliction of blows, bodily injuries, as well as consulting on the expert's decision regarding the possibility or impossibility to form specific bodily injuries under conditions

²⁸ Вирок Коломийського міськрайонного суду Івано-Франківської області від 26 січня 2024 р. у справі № 346/5978/23. Єдиний державний реєстр судових рішень: офіційний сайт. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116563809>

²⁹ Вирок Баглійського районного суду м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області від 01 лютого 2022 р. у справі №207/3108/20. Єдиний державний реєстр судових рішень: офіційний сайт. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103411918>

³⁰ Даніч Є. О. Використання спеціальних знань під час проведення слідчого експерименту: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2018. С. 4.

³¹ Марчак В. Я. Використання спеціальних психологічних знань у досудовому слідстві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2003. С. 9.

³² Іщенко Т. В. Розслідування домашнього насильства: дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ. 2021. С. 153-154.

reproduced by the victim during investigative experiment³³. The forensic investigator usually provides technical assistance consisting in photographic and continuous video recording of investigative experiment.

Conducting searches during investigation of crimes related to domestic violence is also not an isolated case. Most often, the purpose of this investigative (search) action is to find the tools and means utilized by the perpetrator to commit a criminal offense. Therefore, if they are firearms, cold weapons or explosives³⁴, specialists with the skills to use various search equipment such as metal detectors, magnetic lifters, retrieval magnets, inspection mirrors, ultraviolet illuminators., etc.³⁵ are involved in searches.

Conclusions. To summarize the above, considering the analysis of scientific sources and the synthesis of empirical data, we can stress that specialists involved in conducting investigative (search) actions during investigation of crimes related to domestic violence fulfill the following functions:

1) consulting (involves, in particular, clarification of issues requiring specific expertise, formulation of questions that may be submitted to an expert for resolution during subsequent forensic examination, resolution of issues pertaining to the need for a person to receive qualified assistance from a psychologist or a psychiatrist, etc.);

2) organizational and technical (predominately encompasses photographic recording of the investigative [search] action by a specialist in criminalistics, video recording of the procedure for conducting an investigative [search] action, as well as conducting organizational activities to prepare for an investigative [search] action);

3) search (is conducted during inspections and searches and involves searching for objects and criminal traces related to a crime or a criminal offense);

4) analytical (consists in analyzing factual data and events witnessed by a specialist [for example, during an investigative experiment to establish reliability of performed actions and reported circumstances, during interrogation: a specialist in the field of psychology can analyze a person's behavior and identify his/her individual psychological features, etc.]).

We are of the view that participation of specialists in the studied category of crimes is a proven form of applying specific expertise, and therefore the possibility of quick and competent resolution of investigation tactical tasks should not be neglected.

References

Cherniavskiy, S. S., Husieva, V. O. (2022). Protsesualni dii ta rishennia pid chas rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen, pov'iazanykh z domashnim nasylstvom: problemy ta osoblyvosti pryiniattia. *Derzhava ta rehiony*. Seriya: Pravo. № 4 (78). S. 141-148. [in Ukrainian].

³³ Гусева В. О. Роль спеціальних медичних знань при розслідуванні злочинів проти працівників правоохоронних органів. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка*. 2017. № 1. С. 180.

³⁴ Гусева В. О. Особливості розслідування вбивств, вчинених із застосуванням вогнепальної зброї. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2021. № 3 (120) С. 16-27. <https://doi.org/10.33270/01211203.16>

³⁵ Гусева В. О. Участь спеціаліста у кримінальних провадженнях щодо розслідування окремих кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Актуальні аспекти криміналістичного та психологічного забезпечення правоохоронної діяльності: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 06 жовт. 2023 р.) / МВС України, Одес. держ. ун-т внутр. справ. Одеса: ОДУВС, 2023. С. 57-58.

- Danich, Ye. O. (2018). Vykorystannia spetsialnykh znan pid chas provedennia slidchoho eksperymentu : dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv. 238 s. [in Ukrainian].
- Hontarenko, V. P. (2024). Dosudove rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen, pov'iazanykh z domashnim nasylstvom : dys. ... d-ra filosofii: 081 Pravo. Kharkiv. 251 s. [in Ukrainian].
- Husieva, V. O. (2017). Rol spetsialnykh medychnykh znan pry rozsliduvanni zlochyniv proty pratsivnykiv pravookhoronnykh orhaniv. *Visnyk Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav im. E.O. Didorenka*. № 1. S.183-188. [in Ukrainian].
- Husieva, V. O. (2018). Taktychni osoblyvosti provedennia ohliadu mistisia podii pry rozsliduvanni posiahan na zhyttia pratsivnyka pravookhoronnoho orhanu. *Visnyk Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav im. E. O. Didorenka*. № 1 (81). S. 228-234. [in Ukrainian].
- Husieva, V. O. (2021). Osoblyvosti rozsliduvannia vbyvstv, vchynenykh iz zastosuvanniam vohnepalnoi zbroi. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. № 3 (120) S. 16-27. <https://doi.org/10.33270/01211203.16>
- Husieva, V. O. (2023). Uchast spetsialista u kryminalnykh provadzhenniakh shchodo rozsliduvannia okremykh kryminalnykh pravoporushen proty voli, chesti ta hidnosti osoby // Aktualni aspekty kryminalistychnoho ta psykhologichnoho zabezpechennia pravookhoronnoi diialnosti: mater. Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Odesa, 06 zhovt. 2023 r.) / MVS Ukrainy, Odes. derzh. un-t vnutr. sprav. Odesa: ODUVS. S. 55-60. [in Ukrainian].
- Husieva, V., Avdieiev, O., Kornienko, V., Kryvoruchko, L. (2022). Innovative technologies as alternative means of improving the efficiency of criminal justice in Ukraine. *Amazonia Investiga*. 2022. № 11(52). P. 260-268. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.52.04.28>.
- Ishchenko, T. V. (2021). Rozsliduvannia domashnoho nasylstva : dys. ...kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv. 247 s. [in Ukrainian].
- Komarynska, Yu. B. (2022). Motyvy vchynennia kryminalnykh pravoporushen, pov'iazanykh iz domashnim nasylstvom. *Yurydychna psykholohiia*. T. 30. № 1. S. 94-102. [in Ukrainian].
- Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 05.04.2001 №2341-III. Verkhovna Rada Ukrainy: ofitsiinyi veb-portal. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. [in Ukrainian].
- Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI. Verkhovna Rada Ukrainy: ofitsiinyi veb-portal. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/-4651-17> [in Ukrainian].
- Marchak, V. Ya. (2003). Vykorystannia spetsialnykh psykhologichnykh znan u dosudovomu slidstvi : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv. 20 s. [in Ukrainian].
- Motliakh, O. I., Ishchenko, T. V. (2020). Spetsyfika pryznachennia sudovo-psykhiatrychnykh ekspertyz u rozsliduvanni domashnoho nasylstva. *Porivnialno-analitychne pravo*. № 2. S. 212-215. [in Ukrainian].
- Pavlova, N. V. (2020). Rol spetsialista u provedenni dopytu malolitnoi osoby, postrazhdaloj vid nasylstva. *Kryminalistychnyi visnyk*. T. 34. № 2. S. 7-16. [in Ukrainian].
- Pchelina, O. V. (2020). Perspektyvnist pobudovy metodyky rozsliduvannia domashnoho nasylstva. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 4. S. 329-332. [in Ukrainian].
- Romaniuk, B. V. (2010). Uchast spetsialista na stadii dosudovoho slidstva: navch. posib. Kyiv : Vydavnychy Budynok «Avanpost-Prym». 304 s. [in Ukrainian].
- Romaniuk, V. V. (2014). Uchast pedahoha, psykhologa ta likaria u kryminalnomu provadzhenni shchodo nepovnolitnikh. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 4. S. 101-109. [in Ukrainian].
- Shapoval, K. A. (2021). Deiai osoblyvosti taktyky provedennia slidchykh (rozshukovykh) dii pid chas rozsliduvannia vbyvstv, uchynenykh u zv'iazku iz zastosuvanniam domashnoho nasylstva. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 2 (93). S. 324-330. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2021.2.29>. [in Ukrainian].

- Shapoval, K. A. (2023). *Metodyka rozsliduvannia vbyvstv, vchynenykh u zviazku z domashnim nasylstvom : dys. ... d-ra filosofii: 081 Pravo. Kharkiv. 224 s.* [in Ukrainian].
- Slukhaienko, Yu. M. (2023). *Metodyka rozsliduvannia domashnoho nasylstva : dys. ... d-ra filosofii: 081 Pravo. Kropyvnytskyi. 213 s.* [in Ukrainian].
- Spitsyna, H. O., Bidniak H. S. (2018). *Formy vykorystannia spetsialnykh znan. Teoriia ta praktyka sudovoi ekspertyzy i kryminalistyky. № 18. S. 240-248.* [in Ukrainian].
- Stepaniuk, R. L. (2014). *Poniattia spetsialnykh znan u kryminalnomu provadzhenni. Visnyk Luhanskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav imeni E. O. Didorenka. Spetsvyp. S. 38-42.* [in Ukrainian].
- Stepaniuk, R. L., Husieva, V. O., Kikinchuk, V. V. (2023). *Problemy formuvannia ta realizatsii metodyky rozsliduvannia vbyvstv, pov'iazanykh iz domashnim nasylstvom. Pravo i bezpeka. № 1 (88). S. 157-168.* [in Ukrainian].
- Teteriatnyk, H. K., Somyk, O. S. (2023). *Okremi pytannia dokazuvannia pry rozsliduvanni domashnoho nasylstva. Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal. № 2. S. 580-582.* [in Ukrainian].
- Vuima, A. H. (2020). *Poniattia, sutnist ta formy spetsialnykh znan, shcho vykorystovuiutsia pid chas rozsliduvannia vbyvstv. Visnyk Luhanskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav im. E. O. Didorenka. №1 (89). S. 54-62. DOI: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.89.54-62>.* [in Ukrainian].
- Vuima, A. H. (2021). *Uchast spetsialistiv u provedenni ohliadu mistisia podii pid chas rozsliduvannia vbyvstv. Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu vnutrishnikh sprav. № 2 (93). S. 256-265.* [in Ukrainian].
- Vuima, A. H. (2023). *Okremi aspekty vykorystannia spetsialnykh medychnykh znan pid chas rozsliduvannia vbyvstv v umovakh dii pravovoho rezhymu voiennoho stanu // Aktualni problemy suchasnoi nauky v doslidzhenniakh molodykh uchenykh, kursantiv ta studentiv : tezy dop. Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Vinnytsia, 17 travn. 2023 r.) / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnut. sprav, Nauk. park «Nauka ta bezpeka». Vinnytsia : KhNUVS. S. 136-139.* [in Ukrainian].
- Vuima, A. H. (2023). *Vykorystannia spetsialnykh znan pid chas rozsliduvannia vbyvstv : dys. ... d-ra filosofii: 081 Pravo. Kharkiv. 297 s.* [in Ukrainian].
- Vyrok Bahliiskoho raionnoho sudu m. Dniprodzerzhynska Dnipropetrovskoi oblasti vid 01 liutoho 2022 r. u spravi №207/3108/20. Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofitsiinyi sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103411918>. [in Ukrainian].
- Vyrok Kolomyiskoho miskraionnoho sudu Ivano-Frankivskoi oblasti vid 26 sichnia 2024 r. u spravi № 346/5978/23. Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofitsiinyi sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116563809>. [in Ukrainian].
- Vyrok Shevchenkivskoho raionnoho sudu m. Chernivtsi vid 10.02.2021 u spravi № 727/1005/20. Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofitsiinyi sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94806121>. [in Ukrainian].
- Zahalna deklaratsiia prav liudyny, pryiniata i proholoshena rezoliutsiieiu 217 A (III) Heneralnoi Asamblei OON vid 10 hrudnia 1948 roku. BD «Zakonodavstvo Ukrainy». VR Ukrainy. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015. [in Ukrainian].

Received by Editorial Board: 26.02.2024

Suggested Citation:

Salnikova, A. (2024). Participation of Specialists in a Criminal Proceeding Involving the Investigation of Criminal Offenses Related to Domestic Violence. *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 1 (9). 112-150. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.9.2024.12>